

ዳኞች፡- ዓብዱልቃድር መሐመድ

ሐገብ ወልዱ

ሂሩት መለሰ

በላቸው አንሺሶ

ሱልጣን አባተማም

- አመልካቾች፡- 1. ጋሻው መንግስቱ ካሣ
- 2. አለሙ አብሬ ደነቦ

} ጠበቃ ሻምበል ተሾመ ደምሴ ቀረቡ

ተጠሪ፡- ናይል ትራንስፖርት ኃ/የተ/የግል ማህበር - ጠበቃ ምናለ አለሙ

መዝገቡን መርምረን የሚከተለውን ፍርድ ሰጥተናል፡፡

ፍ ር ድ

ጉዳዩ በአሰሪና ሰራተኛ መካከል የተነሣውን ክርክር የሚመለከት ነው፡፡ ክርክሩ በፌዴራል መጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት ሲጀመር አመልካቾች ከሣሾች የነበሩ ሲሆን፤ በተጠሪ ላይ ክስ የመሰረቱት የስራ ውላቸው ከሕግ ውጪ መቋረጡን በመግለጽ ልዩ ልዩ ክፍያዎች እንዲከፍላቸው በመጠየቅ ነው፡፡ ተጠሪም ለክስ በሰጠው መልስ ከክፍያዎቹ አንዱ የሆነው የፕሮቪደንት ፈንድ የተጠየቀው በሕገ የተመለከተው የይርጋ ጊዜ ካለፈ በኋላ ነው የሚል የመጀመሪያ ደረጃ መቃወሚያ እና ሌሎች የስራ-ነገር ክርክሮች በማንሳት ክስ ይሰረዝ ዘንድ ጠይቆአል፡፡ ፍ/ቤቱም የግራ ቀኝ ወገኖችን ክርክር ከሰማ በኋላ፤ የስራ ውላቸው የተቋረጠው በአግባቡ ነው እሚል መደምደሚያ ላይ ደርሷል፡፡ በመቀጠልም ለከሣሾች ሊከፈል የሚገባው የስንብት ክፍያ ብቻ ነው፤ የካሣ እና የፕሮቪደንት ፈንድ ክፍያዎች ተቀባይነት የላቸውም በማለት ወስኗል፡፡ በዚህ ውሳኔ ላይ ይግባኝ የቀረበለት የፌዴራል ክፍተኛ ፍ/ቤትም የበኩሉን ክርክር ከሰማ በኋላ፤ ውሳኔውን አጽንቷል፡፡ የሰበር አቤቱታው የቀረበው በዚህ ላይ ነው፡፡

በበኩላችንም አመልካቾች ሰኔ 10 ቀን 2000 ዓ.ም በፃፉት ማመልከቻ ያቀረቡትን አቤቱታ መሰረት በማድረግ ተጠሪን አስቀርቦን ክርክሩን ሰምተናል፡፡ አቤቱታው በሰበር ችሎት እንዲታይ የተወሰነው ተጠሪ ቀደም ሲል ለቀረበበት ክስ በሰጠው መልስ የፕሮቪደንት ፈንድ ለመክፈል ፈቃደኛ መሆኑ ወይም ማመኑ ተገልጿል እያለ የስር ፍ/ቤቶች የፕሮቪደንት ፈንድ አይከፈልም በማለት የሰጡትን ውሳኔ አግባብነት ለመመርመር ነው፡፡ በዚህ መሰረትም ይህን ነጥብ ከግራ ቀኝ ወገኖች ክርክር፤ አቤቱታ ከቀረበበት ውሳኔ እና ከሕገ ጋር አገናዝቦን መርምረናል፡፡

ከስር ጀምሮ የተደረገውን ክርክር በዝርዝር ተመልክተናል፡፡ ከዚህም መጀመሪያ የአሁኖቹ አመልካቾችን ጨምሮ 53 ሰራተኞች በተጠሪ ላይ ክስ እንደመሰረቱ እና ተጠሪ የበኩሉን የመከላከያ መልስ ከሰጠ በኋላ የአሁኖቹ አመልካቾች ክስ ለብቻው ተነጥሎ እንዲታይ ስለታዘዘ በዚህ መሰረት አመልካቾች ሌላ ክስ ማቅረባቸውን ተገንዝበናል፡፡ በሌላ በኩል ደግሞ ተጠሪ ለመጀመሪያው ክስ በሰጠው መልስ(ሚያዝያ 7 ቀን 1997 ዓ.ም በተፃፈው) የፕሮቪደንት ፈንድ እና ሌሎች ክፍያዎች ለከሣሾች ሊከፈል እንደሚገባ እንደሚያምን በግልጽ ያመለከተ ሲሆን፤ አመልካቾች ተነጥለው ለመሰረቱት ክስ በሰጠው መልስ ግን የፕሮቪደንት ፈንድ ክፍያ ጥያቄው በይርጋ ቀሪ ሆኗል የሚል መቃወሚያ ማቅረቡን ተመልክተናል፡፡

ከፍ ሲል እንደተገለጸው የአመልካቾች ክስ ተነጥሎ እንዲቀርብ የታዘዘው በፍ/ቤቱ ነው፡፡ ፍ/ቤቱ ይህን ትእዛዝ ሊሰጥ የቻለው የሁለቱ ሰራተኞች የስራ ውል የተቋረጠው ከሌሎች ሰራተኞች በተለየ ሁኔታ ነው በመባሉ እንደሆነ

ከግራ ቀኝ ወገኖች ክርክር ለመረዳት ችለናል። በአጠቃላይ ሲታይ ግን የፕሮቪደንት ፈንድ እና የሌሎች ክፍያዎች ጥያቄ የቀረበው በሁሉም ሰራተኞች ነው። ተጠሪ በመልሱ ላይ ያመነውም ይህንኑ በአጠቃላይ ነው። በመሆኑም በስነ-ስርአት ሕጉ መሰረት ክርክሩን ለመለወጥ ይችል ዘንድ ጥያቄ አቅርቦ ሳይፈቀድለት እግረ መንገድ ባነሳው የይርጋ መቃወሚያ ተጠቃሚ ሊሆን አይችልም። ለዚህ ሰበር ችሎት ባቀረበው ክርክርም የይርጋ መቃወሚያ በአግባቡ አቅርቦአለሁ አላለም። አጥብቆ የተከራከረው አመልካቾች የፕሮቪደንት ክፍያ ሊከፈላቸው ይገባል ብዬ መልስ አልሰጠሁም በማለት ነው። ይህ አባባሉ ደግሞ ሚያዝያ 7 ቀን 97 ዓ.ም የሰጠውን ግልጽ የመከላከያ መልስ የሚቃረን ነው። ስለዚህም አመልካቾች የጠየቁት የፕሮቪደንት ፈንድ የማይከፈልበት የሕግ ምክንያት የለም። በዚህ ረገድ የስር ፍ/ቤቶች የሰጡት ውሳኔ መሰረታዊ የሕግ ስህተት ያለበት ነው ለማለት ችለናል።

ው ሳ ኔ

1. የፌዴራል መጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት በመ/ቁ. 23556 በኅዳር 4 ቀን 2000 ዓ.ም የሰጠው ፍርድ እና የፌዴራል ከፍተኛ ፍ/ቤት በመ/ቁ. 61971 ሚያዝያ 9 ቀን 2000 ዓ.ም የሰጠው ውሳኔ በፍ/ብ/ሥ/ሥ/ሕ/ቁ. 348/1/ መሰረት ተሻሽሎአል።
2. አመልካቾች የጠየቁትን የፕሮቪደንት ፈንድም ተጠሪ ሊከፍል ይገባል ብለናል።
3. ወጪና ኪሳራን በተመለከተ ግራ ቀኝ ወገኖች የየራሳቸውን ይቻሉ። መዝገቡ ይመለስ።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት።

ቤ/ኃ